

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB16

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB16", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb16-txt-shoot-id719b0f87-2a44-4107-bc9b-38716d510f83.pdf> (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Stilling kan let afstedkomme en yderst fatal Forvexling i Forhold til Xstd.

Det der beskæftiger ham er egl. noget Erotisk, og endda dette maaskee mindre; hovedsaglig er det en Stolthed, der par tout vil realisere den Idee at forblive ugift, sin Kone tro.

Dette lider han nu under, som under en frygtelig Selvplagelse, siger han.

Men for Gud i Himlens Skyld hvad har det med Xstd. at gjøre! Er det Christendommen, der formener ham at gifte sig? Den tillader ham det 7 Gange, om han vil.

Heri ligger det Forvirrende. Nu taler han i eetvæk om at Xstd. forekommer ham den rædsomste Selvplagelse o: s: v:. Men denne Tale er egl. svingagtig. Han har ikke i dybere Forstand med Xstd. at gjøre, han plager sig selv med en fix Idee: jeg vil og jeg vil ikke. Det vil han nu ikke tilstaae – og saa skal det hedde, at det er Xstd., der volder ham alle disse Lidelser, Xstd., der jo siger: Du er aldeles, aldeles fri – gift Dig!

Da han nu, mindst offentlig, ikke kan forklare det sande Sammenhæng, at det er hans Forhold til hans afdøde Kone, hans Trang til at gifte sig, og hans vaklende Beslutning dog ikke at ville, der volder Qualerne: saa løber man Fare for, at han for at give Stemningerne Luft udendvidere overfører det paa Xstd, som var det den, der beskæftigede ham, og som var den den rædsomste Selvplagelse.

Jeg har paa det Alvorligste sagt ham dette, viist ham, at han vender op og ned paa Alt, sagt ham, at han skulde gifte sig, at denne hele Collision som saadan aldeles Intet har med Xstd. at skaffe. O, jeg taler yderst sjeldent med ham.

Men fatalt kan det blive. Thi det hører med til saadanne Lidelser at føle Trang til at give sig Luft endog produktiv, og saa hører det med til saadanne Lidelsers Underfundighed, at faae fat i noget ganske Andet, og udtømme sig i Tale derom, som var det der man leed.

Dette vilde være en yderst uretfærdig Adfærd mod Xstd.

Hans Liv er forøvrigt meget forvirret. Noget beskæftiger han sig vel ogsaa med Xstd; men saa skal det tillige være Forskning, give videnskabeligt Udbytte, historisk Betragtning. Man tænke sig i en saadan Tilstand, i Stedet for at holde den strengeste Diæt, samlet ene paa sig selv, saa beskæftiger han sig med Fritænkerne, for at fremstille dem. Ak, først Taushed! Det eneste Middel i en saadan Tilstand er at sige til al Reflexion: hold Mund. Men den egl.

personlige Bekymring for sig selv har han ikke; det skal bestandigt tillige være Reflexions-Udbytte for Tænkningen. Og saaledes kommer han egl. slet ikke til at leve, idetmindste ikke i dybere Forstand personligt.

Dog vi ville haabe. Naar det Msk. ret vilde, hvilken Mulighed var han ikke! Men just han viser, hvad det vil sige, at der ikke mere opdrages i Xstd, og just han viser, hvilken Fornødenhed, om ikke Klostret er, saa dog noget Lignende. Et geistligt Institut kunde hjælpe ham.

I min Fremstilling er Strengheden et dialektisk Moment i Xstd, men Mildheden lige saa stærkt repræsenteret; det Første repræsenteret digterisk af Pseudonymer, det Andet personligt af mig selv. Saaledes behøver Tiden det, der har taget Xstd. forfængelig. Men noget ganske Andet blev det, naar et fortvivlet Msk. ikke har Andet at sige om Xstd. end at den er den grusomste Selvplagelse. For at gjøre Ende paa Lefleriet har jeg maattet anbringe Strengheden - og anbragt just, for at give Fart ind i Xstds. Mildhed. Saaledes har jeg forstaaet Xstd og min Opgave. Havde jeg kun forstaaet dens frygtelige Strenghed - saa havde jeg tiet. Det er det, som allerede Johannes de silentio gjør opmærksom paa, at under saadanne Omstændigheder skal man tie, og idetmindste vise, at man elsker andre Msker - ved at tie; thi et blot negativt Resultat, tilmed et saa forfærdelig negativ Resultat skal man ikke meddele. Sligt er ikke Meddelelse, nei, det er Overfald, Forræderie, Charakter-Svagthed, der idetmindste vil have den sørgelige Lyst tilfredsstillet at gjøre Andre lige saa ulykkelige og forvirrede som man selv er.

#